Obec Lentvora
Obecný úrad, Lentvora 61, 985 13 Ábelová

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lentvora na roky 2025 – 2030

Lentvora, 2025

V zmysle dokumentu: Metodika tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4

Obec Lentvora
Obecný úrad, Lentvora 61, 985 13 Ábelová

Zámer spracovania PHRSR obce Lentvora

Tabuľka č. 1

Názov dokumentu	**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lentvora na roky 2025– 2030**
Forma spracovania	Externými odborníkmia zástupcami samosprávy, v zmysle zákona 309/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a platnej Metodiky
Riadenie procesu spracovania	• Projekt spracuje pracovná skupina zložená z volených zástupcov Obce Lentvora • Občania budú informovaní prostredníctvom úradnej tabule a webovej stránky obce • Podnikateľské subjekty a neziskové organizácie budú oslovené ohľadne spolupráce
Obdobie spracovania	Január 2025 – Marec 2025

Časový harmonogram spracovania dokumentu

Tabuľka č. 2, rok 2025

Mesiac	**I.**	**II.**	**III.**
Úvod			
Analytická časť			
Stratégia obce			
Programová časť			
Realizačná časť			
Finančná časť			

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR

Tabuľka č. 3

Metóda	**Informovanie verejnosti**	**Získavanie názorov verejnosti**	**Zohľadnenie názorov verejnosti**
Úradná tabuľa			
Miestny rozhlas			
Listy/pošta			
Elektronická pošta			
Tlačená verzia PHRSR			
Elektronická verzia PHRSR			
Verejné zasadnutie pracovnej skupiny			
Využitie nezávislého facilitátora			

Zoznam členov pracovných skupín

Tabuľka č. 4

Funkcia v strategickom plánovaní	**Funkcia v pracovnom zaradení**	**Meno a priezvisko**
Koordinátor	Starosta obce	Bc. Anna Kropáčová
Člen pracovnej skupiny	Zástupca starostu – poslanec	Ernest Gorelík
Člen pracovnej skupiny	Poslanec	Marián Berky
Člen pracovnej skupiny	Poslanec	Dušan Sudár, ml.

OBSAH

V zmysle dokumentu: Metodika tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4

Obec Lentvora
Obecný úrad, Lentvora 61, 985 13 Ábelová

1. ÚVOD – Základné východiská procesu tvroby a obsahu.....1
2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ.....3
2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií.....3
2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala.....3
2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov.....3
2.4. Analýza východiskovej situácie.....4
2.4.1 História 4
2.4.2 Zemepisná charakteristika a prírodné zdroje.....5
2.4.3 Výmera obce a využitie pôdy 8
2.4.4 Demografický vývoj 9
2.4.4.1 Stav a vývoj počtu obyvateľstva.....9
2.4.4.2 Veková štruktúra obyvateľstva 11
2.4.4.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva.....12
2.4.4.4 Náboženská štruktúra obyvateľstva.....13
2.4.4.5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....15
2.4.5 Trh práce 15
2.4.5.1 Nezamestnanosť.....15
2.4.6 Ekonomický rozvoj (ekonomika).....17
2.4.6.1 Obecný rozpočet.....17
2.4.6.2 Malé s tredné podnikanie.....17
2.4.6.3 Cestovný ruch.....18
2.4.7 Sociálna infraštruktúra 19
2.4.7.1 Inštitúcie a organizácie.....19
2.4.7.2 Školstvo.....20
2.4.7.3 Sociálna a zdravotná starostlivosť.....20
2.4.7.4 Služby.....21
2.4.7.5 Kultúra a šport.....21
2.4.7.6 Bývanie.....21
2.4.7.7 Ochrana a bezpečnosť.....21
2.4.8 Technická infraštruktúra 22
2.4.8.1 Doprava a cesty.....22
2.4.8.2 Voda, kanalizácia a plyn.....22
2.4.8.3 Elektrická energia, osvetlenie a rozhlas.....23
2.4.8.4 Informačná spoločnosť a telekomunikácie.....23
2.4.9 Environmentálna infraštruktúra 23
2.4.9.1 Nakladanie s odpadmi.....23

2.4.9.2 Zeleň a verejné priestranstvá.....24
2.4.9.3 Kvalita ovzdušia a hluk.....24
2.4.10 Manažment a správa obce 24
2.5. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia.....24
2.5.1Výsledky dotazníkového prieskumu..... 25
2.6. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie.....25
2.7. Výstupy benchmarkinguv kontexte širšieho územia.....26
2.8. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.....26
2.9. Strom výziev a problémov.....27
3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA 28
3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ.....28
3.2. Štruktúra priorít a ich väzby.....28
3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov.....*28*
3.3.1 *Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov..... 28*
3.3.2Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov..... 29
3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie.....*39*
4. PLÁN MONITOROVANIA.....40
4.1. Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR.....40
5. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV.....43
6. RIADENIE IMPLEMENTÁCIE.....44
7. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z PHRSR
7.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR
7.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty
7.3. Záverečná správa
8. VYUŽITÉ LITERÁRNE ZDROJE A INÉ ZDROJE
9. PRÍLOHY

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lentvora na roky 2025-2030	
Obec Lentvora	
Schválený: uznesením Obecného zastupiteľstva v Lentvore č. 5-4/2025, dňa 28.03.2025	
Plánovacie obdobie	*2025 – 2030*
Schvaľovací orgán / orgány	*Obecné zastupiteľstvo*
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	*Obec Lentvora*
Dátum schvaľovania	*31.03.2025*
Dátum platnosti	*Od 01.04.2025 do 31.12.2030*
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorbyPHRSR	*V zmysle tabuľky č. 4*
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	*Bc. Anna Kropáčová, 0915214686*
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	*https://www.lentvora.sk/*

1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR		Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR		Obecné zastupiteľstvo obce Lentvora
1.1.3. Partneri	**Dotknutá verejnosť**	Obyvatelia obce Lentvora
	Hlavní aktéri rozvoja	Obyvatelia, podnikateľské subjekty, správcovia sietí, vodných plôch a vodných tokov, vlastníci nehnuteľností, neziskové organizácie
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	občania, neziskové organizácie
1.1.4 Inštitucionalizované partnerstvá pre tvorbu a implementáciu PHRSR		• ZMOS, ZMON • Mikroregión Novohradské podzámčie
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR		Potreba tvorby PHRSR je daná Zákonom 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHRSR podľa potreby. Obec Lentvora doposiaľ tento strategický dokument vypracovaný nemala. PHRSRvychádzajúc zo sociálno-ekonomickej analýzy, stanovuje ďalšie smerovanie rozvoja obce, prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Vypracovanie tohto dokumentu je rovnako podmienkou pre využitie finančných štátnych zdrojov ako i zdrojov EÚ.
1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štrukturácie stratégie PHRSR		Kataster obce Lentvora, Okres Lučenec, Banskobystrický kraj
1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových		Partnerská dohoda SR 2021 - 2027, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, Program Slovensko 2021 – 2027, Národná

a strategických dokumentov	stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK, Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike, Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025, Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025, Vodný plán Slovenska, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027, H2ODNOTA JE VODA Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody a ďalšie sektorové strategické dokumenty
1.2.4. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR	Fáza 1.– Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác – 01/2025 Fáza 2. – Prípravné práce, dotazníkový prieskum, stanovenie predbežnej vízie 01 –02/2025 Fáza 3. – Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR – 01 –02/2025 Fáza 4. – Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR–02 –03/2025 Fáza 5. – Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov – 02 –03/2025 Fáza 6. – Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR –02 –03/2025 Fáza 7. – Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR – 03/2025/

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

2.1 Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Obec Lentvora patrí medzi malé obce s nízkym počtom obyvateľov, preto nedisponuje finančnými prostriedkami, ktoré by jej umožňovali rýchly rozvoj. Problémom sa javí aj samotné spolufinancovanie projektov, ktoré býva častou podmienkou výziev na podávanie ŽoNFP. Obec doposiaľ nemala schválený Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Absentuje jasná formulácia strategických cieľov, spôsob ich napĺňania a spôsob financovania. Z tohto dôvodu nie je v obci zabezpečená ani kontinuita plnenia jednotlivých úloh napríklad v prípade zmeny predstaviteľov samosprávy. Monitorovanie jednotlivých aktivít v organizácii za účelom kontroly plnenia cieľov nie je možná.

2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Na základe zozbieraných informácií bola vypracovaná trajektória vývoja za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovanej stratégie PHRSR, tzv. nulový variant:

- Zhoršenie životného prostredia
- Zvýšenie produkcie zmesového komunálneho odpadu, nízka miera triedeného zberu odpadu z dôvodu neefektívneho odpadového hospodárstva,
- Zhoršenie stavu miestnych komunikácií,
- Zhoršenie stavu obecných budov,
- Zanedbané verejné priestranstvo,

- Zhoršená verejná bezpečnosť v obci,
- Zhoršenie kvality života obyvateľov,
- Odchod ľudí v produktívnom veku ako dôsledok zhoršenia životných podmienok v obci,
- Starnutie obyvateľstva a zvyšovanie miery ekonomického zaťaženia produktívnej zložky populácie.

Ako všetky malé obce aj Lentvora sa snaží zabrániť odchodu mladých a vzdelaných ľudí do väčších miest a bojuje s nedostatkom financií na rozvoj obce. V prípade, že by si obec nestanovila konkrétne úlohy a priority, kam chce smerovať, aká je jej dlhodobá vízia a zároveň by nenapĺňala tieto ciele, spokojnosť obyvateľov so životom v obci by klesla. Strategické rozhodnutia by boli chaotické a nezohľadňovali by názory verejnosti. Využitie verejných financií by nebolo efektívne. Najpravdepodobnejší scenár vývoja bez implementácie stratégie je znižovanie atraktivity obce pre jej obyvateľov a prehlbovanie negatívnych demografických trendov. Obec by sa stala neatraktívnou pre zotrvanie občanov v produktívnom veku. Nespokojnosť by zapríčinila vysťahovanie ekonomicky aktívnych obyvateľov, z čoho by sa následne odvíjali väčšie a ťažšie riešiteľné problémy.

2.3 Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Potenciál obce Lentvora vyplýva z legislatívnych možností a danosti samotnej obce. Legislatívne možnosti a systém podpory malých obcí nie je v súčasnosti priaznivý pre ich rozvoj. Kompetencií a úloh, ktoré obce zabezpečujú pribúda, na druhej strane je tu nepomer príjmov z podielových daní, ktoré tvoria najväčšiu časť finančných zdrojov. Dôsledkom stagnácie rozvoja je potom odchod mladých ľudí do väčších miest, čo pre obec znamená ešte väčší úpadok.
Výzvou pre obec bude aj zvýšenie jej konkurencieschopnosti voči iným okolitým obciam, ktoré sú svojim charakterom porovnateľné s Lentvorou. Obec nemá skúsenosti s realizáciou projektov financovaných zo zdrojov EÚ. Táto skutočnosťou je negatívnym vstupom do ďalšieho programového obdobia 2021 – 2027 pri uchádzaní sa o finančnú podporu zo zdrojov EÚ, resp. iných verejných zdrojov. Obec bude musieť využiť spoluprácu externých spoločností, ktoré im pomôžu jednak s vypracovaním ako aj implementáciou projektov.
Potenciál obce spočíva v jej vidieckom charaktere a možnosťou prilákať nových obyvateľov pokojným životom v slovenskej malebnej dedine. Výhodou je prostredie, bez väčších zdrojov znečistenia. Potenciál spočíva v možnostiach medziobecnej spolupráce, najme s obcou Halič, ktorá je spádovou obcou a obyvatelia Lentvory tu využívajú viaceré služby.

2.4 Analýza východiskovej situácie

2.4.1 História

Vznik obce sa datuje do 14. – 15. storočia a písomne sa spomína v roku 1446 ako Kozmalehotha, v roku 1786 ako Lentowa a v roku 1808 ako Lentvora. Územie bolo súčasťou Divínskeho panstva, od 17. storočia časť územia Modrokamenskému panstvu. Usadlosť mala v roku 1828 37 domov a 292 obyvateľov, ktorí sa zaoberali najmä poľnohospodárstvom a chovom dobytka, no v 18. storočí sa tu spomína existencia pivovaru

Dobrovoľný hasičský zbor
Stanovy Dobrovoľného hasičského zboru v Lentvore boli schválené pod číslom 173.205/8a v roku 1932 zo dňa 29.septembra 1932. Veliteľ bol Káka, trubač bol Ján Ambróš,Ján Karman, Pavel Pafko-Jánov. Dobrovoľný hasičský zbor mal nové stanovy, schválené v roku 1946 pod číslom 2283/1-III/3-46.

Školstvo
V polovici 18. storočia deti podpálili školu, vtedy obec Lentvora ľahla popolom. Pracovitosťou ľudí škola a obec bola znovu postavená. Do roku 1770 učiteľom, notárom bol Ján Passuth. V roku 1770 v škole bolo málo detí, všetky boli evanjelické. Od roku 1772 bol učiteľom Andrej Polónyi, ktorý bol aj evanjelickým notárom obce. V roku 1790 opravovali školu.
V rokoch 1850-1855 učiteľom v Lentvore bol Ján Rotarides, revolučný básnik. V marci roku 1848 s Jankom Kráľom búrili poddanský ľud v hontianskych dedinách za sociálnu a národnú slobodu za čo ich uväznili a mučili. V roku 1849

boli prepustení z väzenia. Ján Rotarides sa okrem učiteľstva venoval a zbieraniu slovenských ľudových piesní, literatúre. Tlačou mu vyšlo: Na svadbu, ostatné práce ostali v rukopise, napr. Verše pohrebné. Ján Rotarides v roku 1856 odišiel z Lentvory na krátku dobu do Nedelišťa a potom sa trvale usadil v Drienove okres Zvolen kde aj zomrel vo veku 78 rokov. Ján Rotarides a Janko Kráľ patrili do štúrovskej generácie básnikov.
V tomto období bolo v škole okolo 40 žiakov. Vyučovalo sa od Všech svätých do Juraja , lebo deti v lete pásali dobytok. Škola do roku 1861 bola v drevenej budove, potom sa vystavala murovaná. Do roku 1885 sa vyučovalo v slovenskej reči, potom aj v maďarskej. Učiteľom bol Ján Čupkay, ktorý mal koncom 19. storočia ročne priemerne 30 žiakov. Po ňom nastúpil rod Čipkayovcou . Božena Slančíková Timrava bola zaľúbená do jedného z Čipkayovcou Jozefa, bohémskeho učiteľa, o čom svedčia aj ľúbostné básne, ktoré napísala B.S.Timrava – „Príď, Bacúr, Prídi k nám.“

V roku 1912-1925 učil v Lentvore Pavel Plachý. V roku 1925-1926 školu navštívil školský inšpektor Daniel Bodický autor Slovenskej gramatiky pre ľudové školy, ktorá vyšla v 13 vydaniach.
Od roku 1925-1932 bol učiteľom Michal Reguli za jeho pôsobenia urobili na školskom dvore 12 metrov hlbokú studňu/1927/.Každoročne sa konali školské oslavy a od roku 1925 sa viedla školská kronika.
Nová budova školy bola postavená v roku 1933.
Od 10.1.1932 do 26.6.1933 tu učila jediná žena v histórii , Elena Šulcová z Liptova.
V roku 1933-1934 bol učiteľ Martin Synak,
1934-1935 Ján Račko,
1935-1938 Juraj Rúbanický,
1938-1940 Július Hora-Halás,
1941-Martin Ondrejovič,
od roku 1941-1943 Ján Hargaš,
1943-1944 Július Hora-Halás,
1945-1947 Ján Hargaš až do roku 1981.

Priemerný počet žiakov ročne bol 20.Učitelia zastávali aj funkciu kantora osvetových pracovníkov, nacvičovali s deťmi divadelné hry a robili výlety /napr. Lysec/, vysádzali stromčeky, upravovali areál okolo školy a kostola. Škola bola pre malý počet žiakov zrušená v roku 1981.Inventár školy sa odovzdal Škole v prírode Látky-Polianky

Ján Hargaš bol učiteľom, kantorom, riaditeľom, stal sa osvetovým pracovníkom obce. Od roku 1958 bol vedúcim knižnice ,pravidelne premietal filmy, nacvičoval divadelné hry. V roku 1984 sa v „Pedagogickej encyklopédiu Slovenska“ uvádza, že v Lentvore je 41 čitateľov a 1395 zväzkov kníh.
Z rodákov z Lentvory na Gymnáziu v Lučenci maturovali: Milan Králik, Pavel Jančuška v roku 1959, MUDr. Pavel Križo v roku 1964, Milan Jánov v roku 1965, Ľubica Hargašová v roku 1971.

Osobnosti pôsobiace v histórii obce:

Samuel Mikovíny(nar.1686)-polyhistor, polytechnik, učiteľ a kartograf. Autor rôznych diel.
Ján Šalamún Petényi- Petian (1979-1855)- zoológ, zakladateľ vedeckej ornitológie v Uhorsku, jeden z prvých propagátorov ochrany prírody na Slovensku.
Ján Haan (1779-1855)- veršovník, autor oslavných básní, popularizátor ptírodných vied a poľnohospodárstva.
Daniel Maróthy (1825-1878)- básnik, ev.farár
Ján Alexander Rotarides (1822-1900)- slovenský básnik, učiteľ v Lentvore

2.4.2Zemepisná charakteristika a prírodné zdroje

2.4.1 Geomorfologické členenie (poloha) a príroda

Obec Lentvora leží na juhu stredného Slovenska na súradniciach 48°22′23″S 19°27′03″V. Správne patrí do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja. Nachádza sa 27 km západne od okresného mesta, cca 72 km juhovýchodne od krajského mesta a 64 km od hraníc s Maďarskom.

Geomorfológia

Obec leží v západnej časti okresu, v centrálnej časti Ostrôžok. Situovaná je v miernej depresii náhornej plošiny, čím ju vďaka značnej nadmorskej výške (560 m) okolité vrchy prevyšujú len o desiatky metrov. Výškové maximum chotára, vrch Čierťaž (666 m n. m.) leží severne od centra obce. Na území obce pramení malý potok, ktorý južne od obce ústí do Riečky. V okolí sa vyskytujú bukové a dubové lesy, pokrývajúce hnedé lesné pôdy. V obci zdroje kameniva

predstavujú andezitové telesá bádenského veku. Ďalej sa tam nachádzajú zlepencové štrky. Ich odkryvy sú vo vrchnej časti Lysca, na lokalite Lentvorský mlyn. Je to vulkanický svah. V nadloží sú zlepence na báze tufy. Nachádza sa tu aj pyroxenický andezit, amfibol a olivín, úlomky kryštalických bridlíc. Kataster obce patrí do mierne teplej horskej klímy, priemerná ročná teplota je 9°C. Pôdy v chotári Lentvory patria k typu hnedých lesných pôd, v ktorých sa vyskytujú početné skaly.

Mapa č. 1.: Poloha obce Lentvora na Slovensku

Zdroj: https://mapa-mapy.info.sk/

Rastlinstvo a živočíšstvo

V okolí Lentvory sa prelína rastlinstvo z panónskej oblasti i z predkarpatského obvodu západokarpatskej oblasti. V priestoroch Lysca sú typické bučiny, v dubových a bukových lesoch je vtrúsený smrek, borovica, smrekovec. Bukové a dubové lesy sú aj na strmých úbočinách dolín. Z krov je tu hojný: drieň, vršlen bradavičnatý, tavoľník prostredný, mahalebka, ruža šípková. Vyskytujú sa tu silenka zelenokvetá, iskerník ílrský, žltohlav európsky, plamienok celolistý, cesnak guľovitý, jazýčkovec kozí, tarica skalná, chlpňa lesná, kokorík prostredný, bodliak, zvonček, čakanka a iné.Zo stromov je to breza, lipa, agát, jaseň. Sú tu početné druhy tráv a rôznych húb. V ovocných záhradách sa vyskytujú orechy, slivky, jablká, čerešne a hrušky.

Zoogeograficky patrí Lentvora a okolie do paleartickej oblasti prevažne lesnej zóny. Živočíšstvo je tu viazané na lesy, lúky, bralá a vodstvo. Bohatá je etomo fauna napríklad motýle- bábočka pávooká, mlynárik žerušinocový. S chrobákov je to bystruška lesklá, bystruška zlatá, hrobárik obyčajný, roháčik obyčajný, lajniak obyčajný. Vyskytujú sa početne mraveniská. K ďalším živočíchom patria žaby, salamandra škvrnitá, jašterice, užovky. Z vtákov holub, výr, kuvičok vrabčí, prepelica, ďateľ, sokol, škovránok, bažant, lastovička, vrabec, kaňa a krkavce. Vzácne sa tu objavuje aj orol kráľovský, hadiar krátkoprstý, bocian čierny. Z cicavcov sú to drobné hlodavce, jazvec, kuna, líška, jeleň, srnec, vlk a sviňa divá. Z chovných domácich zvierat sú zastúpené ovce, ošípané, kozy, sliepky, zajace, včely a domáce zvieratá – psy a mačky.

Mapa č. 2: Poloha obce Lentvora v okrese Lučenec

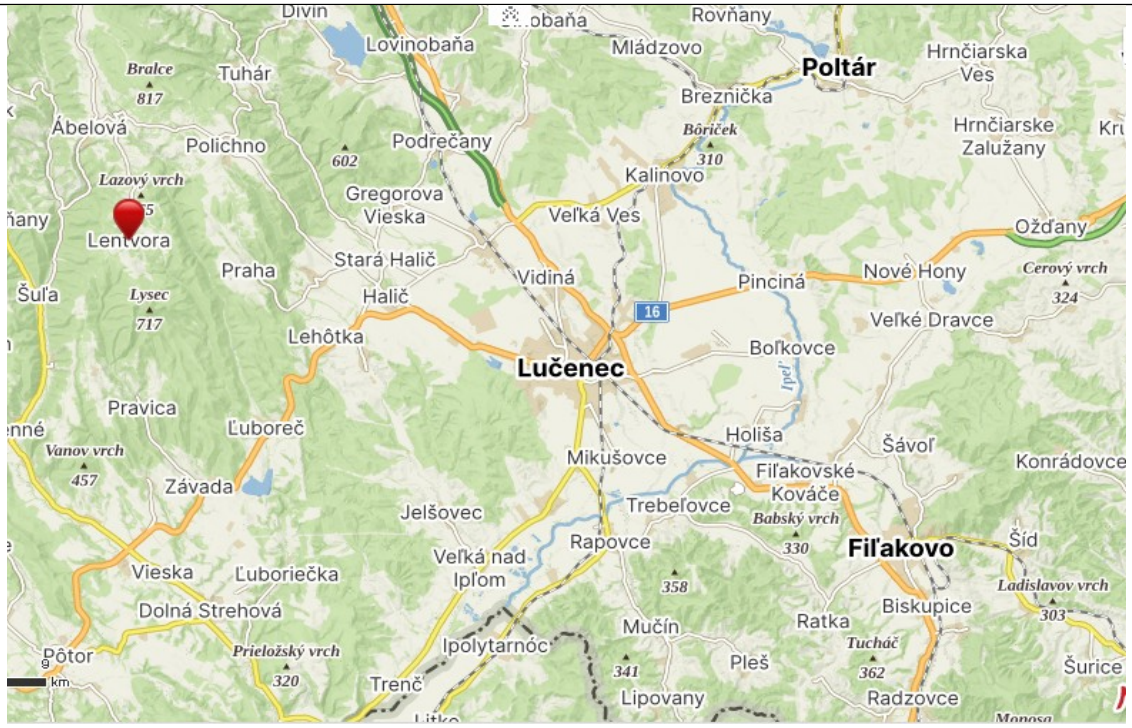

Zdroj: https://mapa-mapy.info.sk/

Hydrologické pomery

Hydrogeograficky patrí okolie zväčša k povodiu Ipľa, do ktorého odvádza vody Tisovník, Ľuboreč a Tuhársky potok. Lentvora leží v plytkej úvalinke pramenišťa potoka Riečka spolu s potokom Ľuboreč (plocha povodia je 58,35 km štvorcového, dĺžka je 26,2 km. Odtok v mm je 162), Tisovník (plocha povodia je 441,14 km štvorcových, dĺžka je 41,0 km. Odtok v mm je 172). Vlievajú sa do rieky Ipeľ.

Lentvora a okolie patrí k vrchovinno-nížinnej dažďovo snehovej oblasti. Zásoby podzemných vôd sú neveľké ale vzhľadom na značný výskyt tektonických porúch vyskytujú sa tu aj uhličnaté minerálne pramene – Močidlá- výdatnosť 3l za 1s.

Chránené časti prírody a krajiny

Komplex Lentvorskej doliny predstavuje zalesnený priestor s bohato členených reliéfom. V porastoch prevláda buk, duba hrab. Územie je rezervoárom zveri, rýb a bývalo aj rakov. Nachádza sa tu prírodný objekt (Lysec).

2.4.3 Výmera obce a využitie pôdy

Celková výmera obce je **1382,75 ha**. Poľnohospodárska pôda predstavuje 623,48 ha a nepoľnohospodárska pôda 759,27 ha.
Lesné pozemky sú z časti vo vlastníctve štátneho podniku Lesy SR.

Tabuľka č. 6: Pôdny fond

Rok 2023	**Rozloha v ha**
Poľnohospodárska pôda	**623,48**

z toho: orná pôda	1,96
- chmeľnica	0
- vinica	0
- záhrada	9,18
- ovocný sad	0
- trvalý trávnatý porast	612,34
Nepoľnohospodárska pôda	**759,27**
- z toho: - lesný pozemok	700,97
- vodná plocha	7,43
- zast. plocha a nádvorie	18,77
- ostatná plocha	32,10
Celková výmera	**1382,75**

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/

Graf č.1

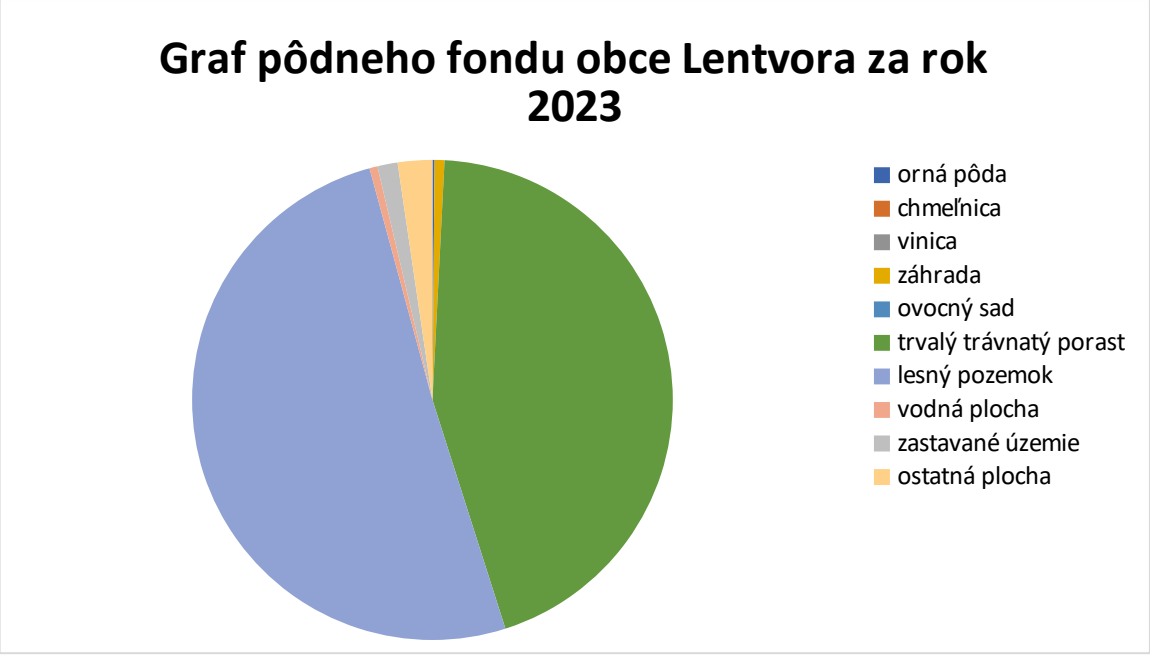

Zdroj: vlastné spracovanie

2.4.4 Demografický vývoj

2.4.4.1 Stav a vývoj počtu obyvateľstva

Lentvora je z hľadiska počtu obyvateľov malá obec. Demografický vývoj obce má mierne klesajúcu tendenciu, či je dobre viditeľné v grafe č. 2. V čase sa menil vplyvom migrácie ako aj prirodzeného prírastku/úbytku obyvateľstva, najmenej obyvateľov mala obec v r. 2023, najviac v rokoch 2016-2018. Pomer počtu žien a mužov v obci je takmer vyrovnaný.

Tabuľka č. 7: Vývoj počtu obyvateľstva v obci

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Muži	50	51	51	50	50	48	46	47
Ženy	46	45	45	42	43	34	31	30
Spolu	**96**	**96**	**96**	**92**	**93**	**82**	**77**	**77**

Zdroj: http://datacube.statistics.sk/, údaje k 31.12.

Hustota obyvateľstva na km^2 v obci dosahovala v roku 2016 hodnotu 6,94 obyvateľa na km^2; v roku 2023 to bolo 5,56 obyvateľa na km^2 . Pre porovnanie hustota vidieckeho osídlenia na Slovensku je 61,57 (2022) obyvateľa na km^2.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov z hľadiska pohlavia

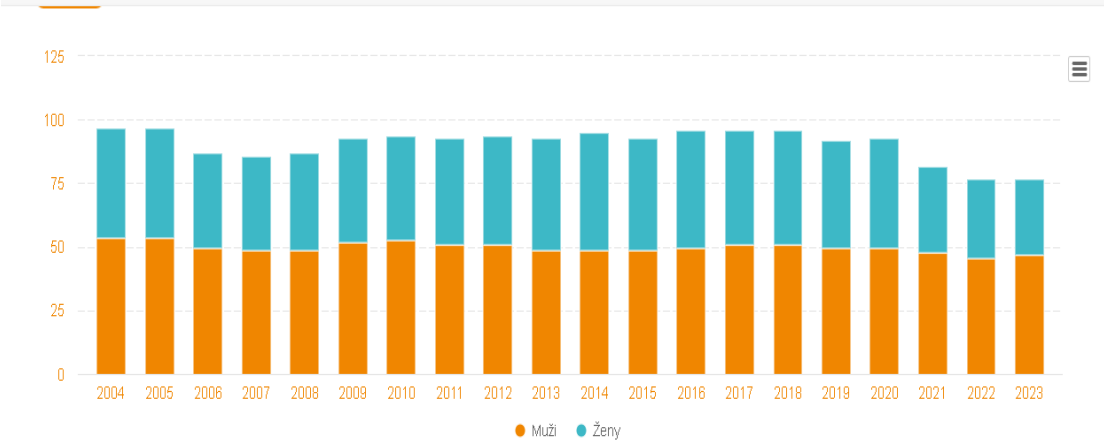

Zdroj: http://datacube.statistics.sk/,

Na rozbor najjednoduchších demografických ukazovateľov v obci Lentvora máme k dispozícii údaje o prírastku / úbytku obyvateľstva za roky 2017 – 2023. Za sledované obdobie sa v obci narodilo spolu 9 obyvateľov a zomrelo 6 obyvateľov, pričom priemer na 1 rok bol 1,286 narodených a 0,857 zomretých.

Tabuľka č. 8: Pohyb obyvateľstva

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Živonarodení	0	0	1	2	2	3	1
Zomretí	1	0	1	1	2	0	1
Prirodzený prírastok obyv.	**-1**	**0**	**0**	**1**	**0**	**3**	**0**
Migračné saldo	**1**	**0**	**-4**	**0**	**0**	**-8**	**0**
Celkový prírastok obyv.	**0**	**0**	**-4**	**1**	**0**	**-5**	**0**

Zdroj: http://datacube.statistics.sk/, údaje k 31.12.

Pri analýze mechanického pohybu obyvateľstva sa pozornosť sústreďuje predovšetkým na migračný pohyb (migrácia = sťahovanie). Celkový efekt je úbytkový, migráciou sa počet obyvateľov od konca roku 2017 v obci znížil o 11 obyvateľov.

V januári 2023, na základe zverejnených výsledkov SODB 2022 Štatistický úrad SR aktualizoval stav obyvateľov k 1. 1. 2022, ktorý je základom pre bilancovanie každoročných počtov obyvateľstva v obciach SR. Toto spôsobuje odchýlku vo výpočtoch. Celkový úbytok obyvateľstva za sledované obdobie podľa Štatistických údajov SR je 8.

2.4.4.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva sa dotýka všetkých, je to komplexný demografický jav. Vo vekovej štruktúre sa odráža vývoj základných populačných procesov (pôrodnosti a úmrtnosti). Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. Veková štruktúra obyvateľstva je relatívne stabilná, došlo k nárastu obyvateľstva v produktívnom veku. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku 72,73%, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku – 5,19%. Index starnutia na slovenskom vidieku (počet osôb v poproduktívnom veku (65+) k osobám v predproduktívnom veku (0-14)) dosahoval v roku 2022 hodnotu 90,59%, v obci Lentvora je to 26,32%. Aj toto porovnanie potvrdzuje, že trend vývoja obce z pohľadu ďalšieho sociálno-hospodárskeho rozvoja možno považovať za nie relatívne pozitívny bez výrazného sklonu k starnutiu obyvateľstva.

Tabuľka č. 9: Veková štruktúra obyvateľstva v %

Kategórie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Predproduktívny vek, *0 -14 rokov*	30,21	29,17	28,13	22,83	20,43	21.95	24,68	22,08
Produktívny, *15-65 rokov*	63,54	65,63	66,67	71.74	73,12	71,95	68,83	72,73
Poproduktívny,	6,25	5,21	5,21	5,43	6,45	6,10	6,49	5,19

65 rokov a viac								
Ukazovatele								
Index starnutia	20,69	17,86	18,52	23,81	31,58	27,78	26,32	23,53
Index ekonomického zaťaženia	57,38	52,38	50,00	39,39	36,76	38,98	45,28	37,05
Index závislosti mladých ľudí I	47,54	44,44	42,19	31,82	27,94	30,51	35,85	30,36
Index závislosti starých ľudí II	9,84	7,94	7,81	7,58	8,20	8,47	9,43	7,14

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/

Graf č. 3.: Vekové zloženie obyvateľstva za rok 2023

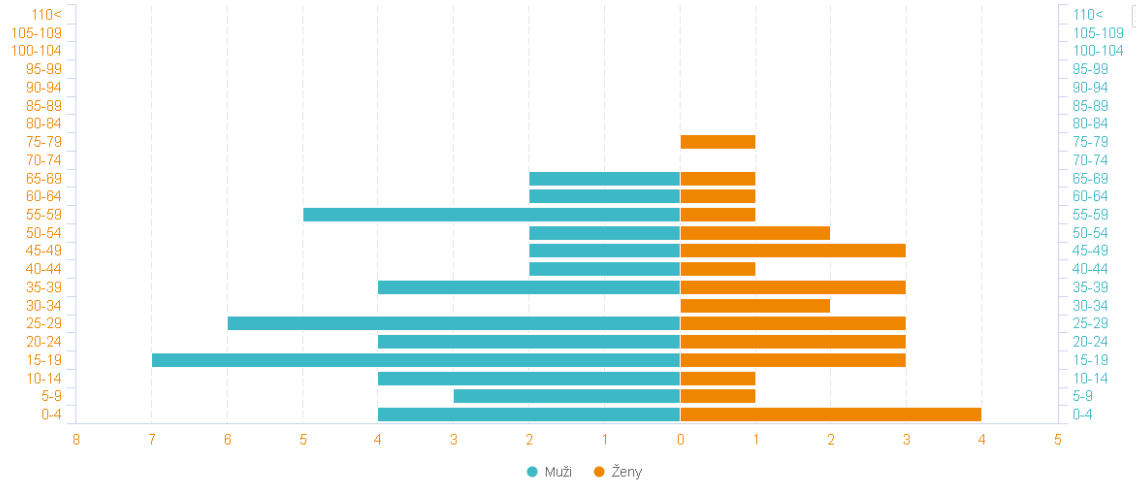

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/

2.4.4.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine.

Tabuľka č. 10: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	**Počet 2023**	**% 2023**
Slovenská	76	98,70

Maďarská	0	0
Česká	1	1,30
Nezistená	0	0
Spolu	77	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Štruktúru obyvateľov Lentvory podľa národnosti znázorňuje tabuľka 10. Obec Lentvora je národnostne málo diferencovaná, prevláda slovenské obyvateľstvo.

Graf č.4: Obyvateľstvo podľa národnosti

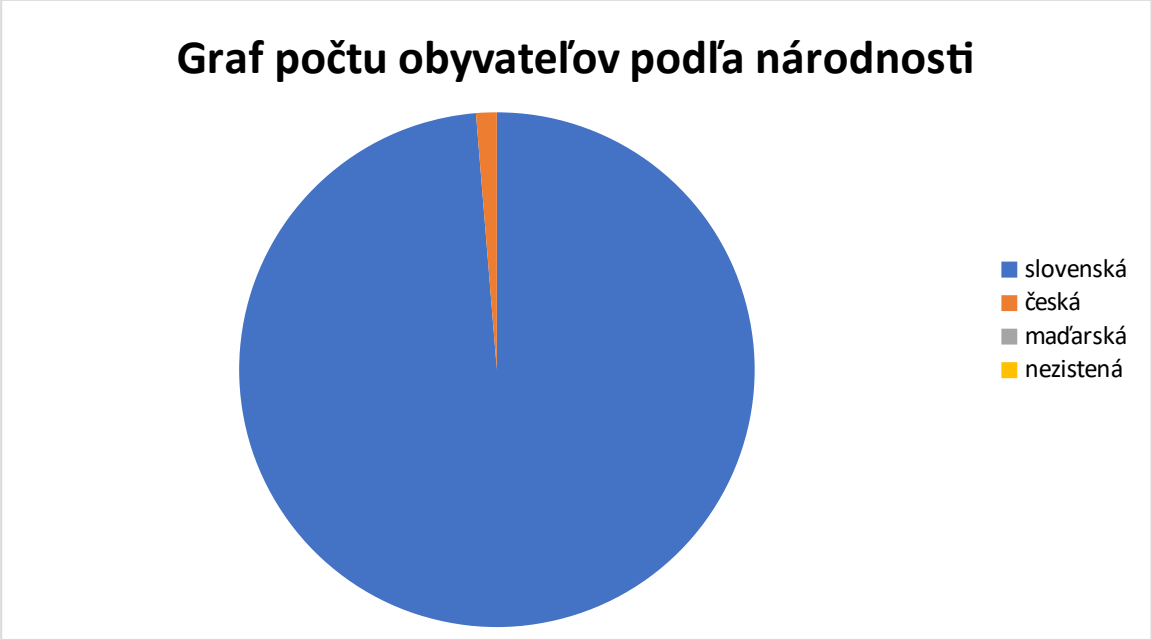

Zdroj: SODB2021, vlastné spracovanie

Obec bola v roku 2019 zaradená do Atlasu rómskych komunít, podľa ktorého žije v obci rómska komunita 51 – 60% z celkového počtu obyvateľov. V obci boli v súvislosti s touto komunitou zaznamenané viaceré negatívne spoločenské a sociálne javy.

2.4.4.4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

Pri zisťovaní náboženskej štruktúry obyvateľstva v obci Lehôtka sme vychádzali z výsledkov SODB 2021 k 1.1.2021. Väčšina obyvateľov sa hlási k evanjelickej cirkvi takmer 75%.
Fília Lentvora patrí do ECAV Ábelová. Obyvatelia obce sa zúčastňujú bohoslužieb v evanjelickom kostole v obci Lentvora.

Tabuľka č. 11: Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Vierovyznanie	**Počet**

Rímskokatolícka cirkev	9
Evanjelická cirkev aug. vyznania	61
Gréckokatolícka cirkev	0
Starokatolícka	0
Iné	0
Bez vyznania	10
Nezistené	2
Spolu	**82**

Zdroj: https://www.scitanie.sk/

Graf č. 5: Náboženská štruktúra obyvateľstva

Zdroj: vlastné spracovanie

Obrázok č. 1.: Evanjelický kostol v obci Lentvora

Zdroj: vlastné spracovanie

2.4.4.5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do pracovného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvatelia ovplyvňujú ekonomickú dynamiku obce a tým aj jej rozvoj obce a regiónu.

Graf č. 6: Obyvatelia podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie

Podľa údajov zo SODB v roku 2021 v obci prevláda obyvateľstvo, ktoré má ukončené základné vzdelanie: 51 obyvateľov, nasleduje učňovské alebo odborné stredné vzdelanie bez maturity a úplné stredné vzdelanie s maturitou, ktoré má 20 obyvateľov. Vysokoškolské vzdelanie nemá žiadny obyvateľ.

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je jednou z najväčších slabín obce. Všetky ukazovatele obyvateľov sú pod celoslovenským, ale aj regionálnym priemerom. Táto vzdelanostná štruktúra je nevyhovujúca pre momentálne potreby trhu práce, najmä po jej silnej orientácii na vedomostnú spoločnosť a využívanie informačno-komunikačných technológií. Aj keď sa situácia môže zmeniť u detí, problémom zostáva dospelé obyvateľstvo, ktoré by potrebovalo zvýšenie vzdelanostnej úrovne k tomu, aby sa mohla znížiť nezamestnanosť. Chýba systém celoživotného vzdelávania.

2.4.5 Trh práce

2.4.5.1 Nezamestnanosť

Ekonomická aktivita obyvateľstva je jedným z dôležitých ukazovateľov výkonnosti – rozvoja obce a regiónu a je úzko prepojená aj so sociálnou sférou a vzdelanostnou úrovňou obyvateľstva. Obec Lentvora neposkytuje dostatočné množstvo pracovných príležitostí, obyvatelia si hľadajú prácu najčastejšie v okresnom meste Lučenec alebo v susednej obci Ábelová. V susedných obciach majú možnosť sa zamestnať predovšetkým v poľnohospodárstve.

V tabuľke č. 12.a grafe č. 7. môžeme sledovať vývoj nezamestnanosti z hľadiska ekonomicky aktívnej ženskej a mužskej populácie v obci. Z dlhodobého hľadiska má mierne klesajúcu tendenciu. Väčšiu výpovednú hodnotu má vývoj miery nezamestnanosti, ktorý môžeme sledovať v grafe č. 7.

Tabuľka č. 12.: Nezamestnanosť v obci- počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Muži	9	5	4	4	4	3	1	2
Ženy	6	5	3	4	3	3	2	3
Spolu	**15**	**10**	**7**	**8**	**7**	**6**	**3**	**5**

Zdroj: Zdroj: http://datacube.statistics.sk/

Graf č. 7.: Vývoj nezamestnanosti

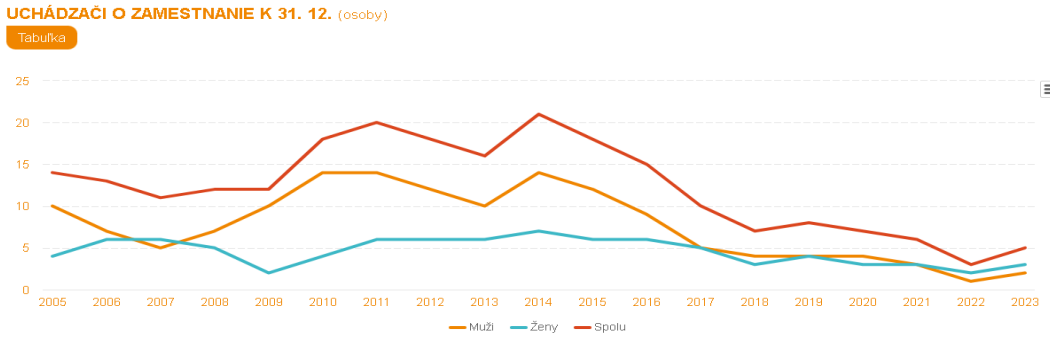

Zdroj: http://datacube.statistics.sk/

V roku 2019 dosiahla miera nezamestnanosti v obci 12,1%. Od roku 2019 začal počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie klesať. Od tohto roku miera nezamestnanosti v obci klesala a v r. 2023 dosiahla 7,1%. Pre porovnanie, na konci roku 2020 miera nezamestnanosti v obci dosiahla 7,88 %, v okrese Lučenec 12,03 % a v Banskobystrickom kraji 9,83 %.

Tabuľka č.. 13.: Vývoj miery nezamestnanosti

Premenná	2019	2023	zmena
počet obyvateľov	92	77	-16.3 %
počet obyvateľov v ekonomicky aktívnom veku	66	56	-15.2 %
počet nezamestnaných	8	4	-50 %
počet nezamestnaných žien	3	2	-33.3 %
počet dlhodobo nezamestnaných	6	3	-50 %
miera nezamestnanosti	12,1 %	7,1 %	-41.3 %
miera nezamestnanosti žien	9,7 %	9,1 %	-6.2 %
miera dlhodobej nezamestnanosti	9,1 %	5,4 %	-40.7 %

Zdroj: Lentvora - oma.sk

2.4.6 Ekonomický rozvoj (ekonomika)

2.4.6.1 Obecný rozpočet

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Obec ho zostavuje podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov.

Obec hospodári v roku 2025 s vyrovnaným rozpočtom vo výške 36 640,00€, pričom bežné príjmy sú naplánované v rovnakej výške. Najväčšiu časť príjmov tvoria daňové príjmy vo výške viac ako 34 890,00€ (95,22%).

Podľa portálu Finstat obec Lentvora v roku 2023 zvýšila náklady o 30 % na 50 321 € a výnosy jej narástli o 52 % na 52 823 €. Výsledok hospodárenia podľa uvedených údajov je + 2502,34 Eur. V porovnaní s minuloročnými výsledkami vidíme skôr premenlivé výsledky hospodárenia, ktoré znázorňuje nasledujúci graf.

Graf č. 8

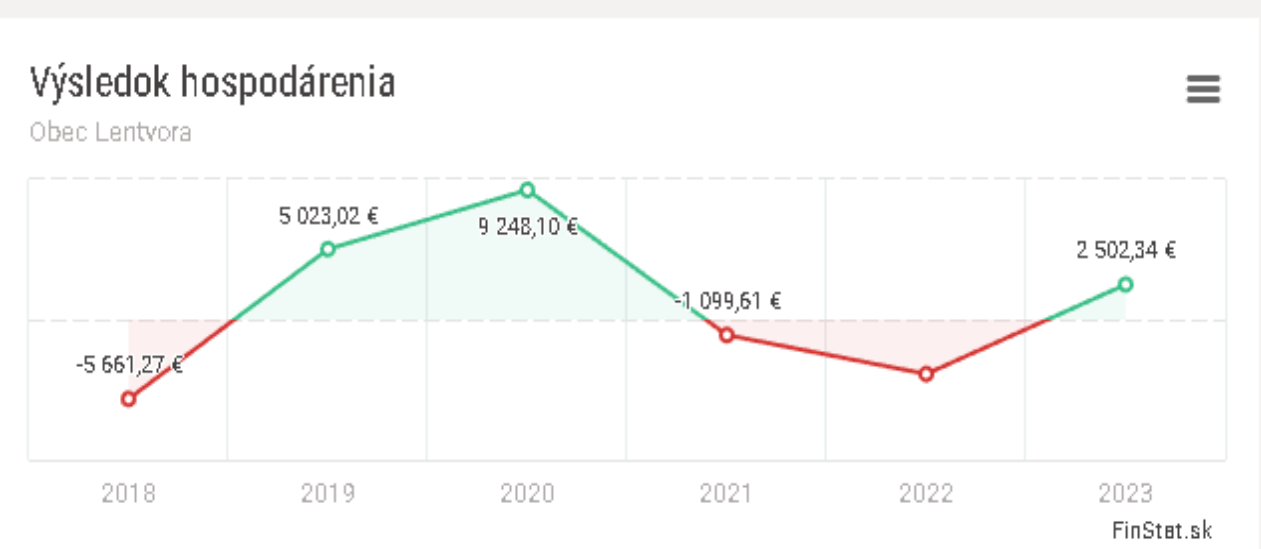

Zdroj: https://finstat.sk/

2.4.6.2 Malé a stredné podnikanie

Dôležitými faktormi pre ekonomický rozvoj obce sú taktiež podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektora. V živnostenskom registri sú aktuálne 2 aktívne záznamy. V obchodnom registri nie sú žiadne záznamy spoločností so sídlom v obci. Obec neregistruje samostatne hospodáriacich roľníkov.
Podnikateľská aktivita v obci je veľmi slabá, obyvatelia majú málo skúseností s podnikaním a tým klesá záujem o ekonomickú aktivitu v oblasti služieb, výroby, ale aj pôdohospodárstva, ktoré by mohlo vzhľadom na zdroje obce ovplyvniť jej ďalší rozvoj. Chýba dostupnosť poradenských služieb pre podnikateľov.

2.4.6.3 Cestovný ruch

Obec je pre rozvoj cestovného ruchu atraktívna. Jej potenciál je veľký a môže ešte vzrásť s nájdením vhodných partnerov v rámci regiónu, pričom by spoločne mohli vytvoriť atraktívne miesta pre pobyt návštevníka. Tiež nájdením vhodných sponzorov z hľadiska archeologického výskumu na vrchu Lysec, kde sa nachádzajú pozostatky hradiska kyjatickej kultúry a prostredníctvom úspešných výsledkov zapojení sa do výziev o granty súvisiacich s krášlením prostredia obce a vybudovaním rôznych oddychových a náučných miest.

Zaujímavosťou v obci je:

Vrch Lysec s povesťami opradeným hradiskom kyjatickej kultúry. Boli tu nájdené nálezy typickej keramiky kyjatickej kultúry. Ďalším prieskumom by sa malo zistiť, kde sa nachádza žiarové pohrebisko prvých ľudí z okolia Lentvory.

Evenjelický kostol, ktorý bol postavený v roku 1811. Kostol je klasicistický. Oltár je rustikálny berokovo-klasicistický. Pri jeho výstavbe boli vysadené lipy, ktoré sa v obci nachádzajú dodnes.

Ľudové stavby- Pôvodné drevené domy z 18.st. sa síce v obci nezachovali kvôli rozsiahlemu požiaru. Napriek tomu sa tu dodnes nachádzajú zaujímavé domy z kameňa.

Lentvorský mlyn- v súčasnosti z neho ostali len skaly. Informácií o ňom sa zachovalo len veľmi málo. Prestal fungovať v roku 1961. V budúcnosti by sa mohla oživiť jeho spomienka prostredníctvom najstarších pamätníkov.

Lentvorska studnička- v roku 2024 bola svojpomocne s obyvateľmi a chalupármi zrekonštruovaná prírodná studnička s pitnou horskou vodou.

Prameň močidlá s výdatnosťou v l/s. maximum 3,00, minimum 2,35. Je to uhličitý minerálny prameň. V minulosti tu ženy z dediny právali šaty a tiež sa v ňom kúpali. V súčasnej dobe je jeho okolie zarastené kríkmi so zlou prístupnosťou.

Možné turistické ciele v blízkom okolí:

- Haličský zámok a park GaliciaNueva
- Tatárske pivnice, Ľuboreč
- Vrch Bralce
- Pamätný dom B.S.Timravy Ábelová
- Múzeum B.S.Timravy a Timravin náučný chodník v Polichne
- Kaštieľ Divín a zrúcanina Divínskeho hradu
- Vodná nádrž Ružiná

Obcou priamo neprechádza žiadna cyklistická trasa. Turistické trasy sú však až tri. V roku 2025 má prebiehať nové značenie turistickej trasy.

Obr. č. 2 Turistické trasy

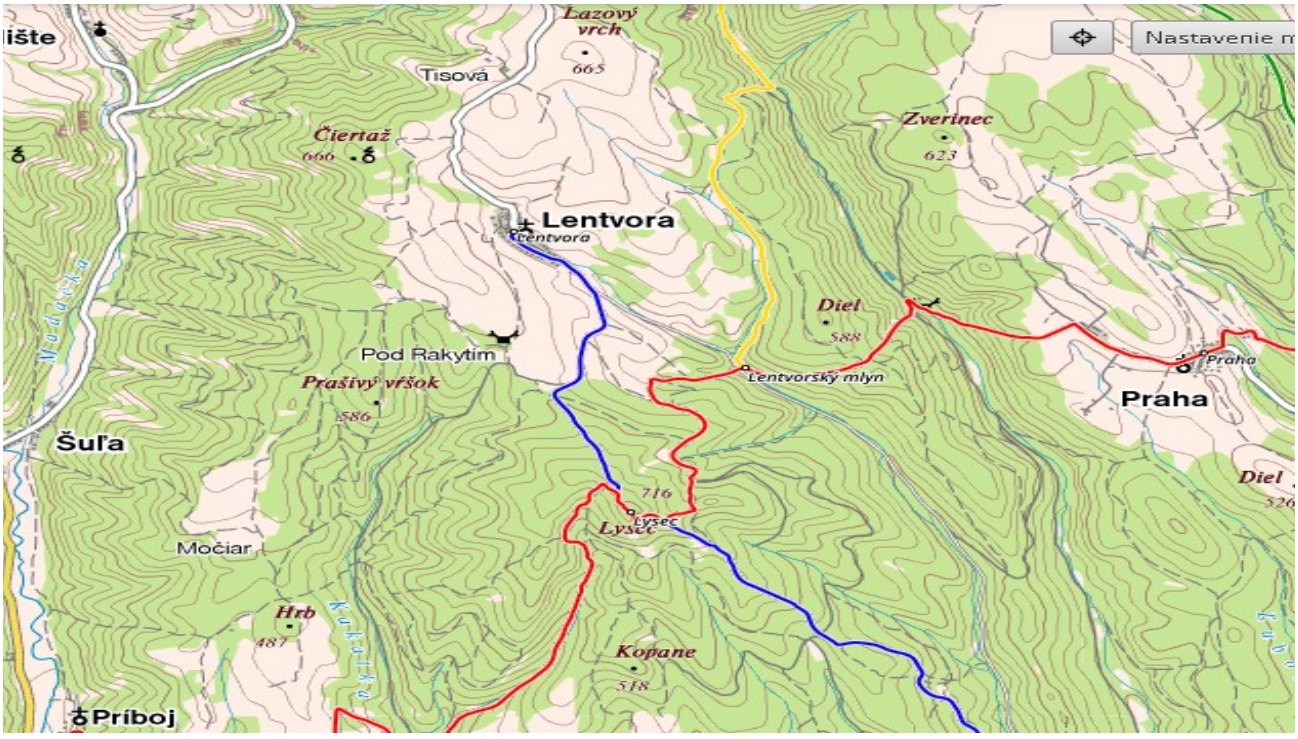

Zdroj: *TuristickaMapa.sk*

Slabinou obce je vybavenie službami a infraštruktúrou cestovného ruchu. Absentujú ubytovacie kapacity. Je potrebné v obci uskutočňovať akcie na jeho podporu. Chýba aj komplexný marketing a poskytovanie informácií o možnostiach v regióne. Je potrebné rozvíjať možnosti kvalitnej pešej a cyklistickej turistiky s napojením sa na existujúce trasy.

2.4.7 Sociálna infraštruktúra

2.4.7.1 Inštitúcie a organizácie

Hlavným objektom občianskeho vybavenia v obci je Obecný úrad. Najbližšie zastúpenie štátnej správy sa nachádza v meste Lučenec. Jedná sa o Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Daňový úrad. Sociálna poisťovňa a okresný úrad je najbližšie v Lučenci. Taktiež bankový sektor je zastúpený len vo v Lučenci, v obci sa nenachádza žiaden bankomat.

Z hľadiska finančného trhu ako aj z iných hľadísk je pre obec Lentvora centrom peňažníctva a poisťovníctva mesto Lučenec.

Aktívne organizácie v obci Lentvora:

- Evanjelická cirkev

Obec Lentvora je členom nasledovných organizácií a združení: ZMOS, ZMON, Mikroregión Novohradské podzámčie.

2.4.7.2 Školstvo

V obci sa nenachádza základná ani materská škola. Deti z Lentvory, školy a školské zariadenia navštevujú v obci Halič. Neskôr pokračujú v štúdiu na druhom stupni v Lučenci. V obci je nedostatok príležitostí pre mimoškolskú činnosť detí, kde by mohli aktívne tráviť voľný čas v rôznych krúžkoch, rovnako ako nedostatok priestranstiev a zariadení pre matky s deťmi.
Výrazne sťaženú situáciu z hľadiska vyhovujúceho vzdelania má dospelé obyvateľstvo, ktoré má zväčša základné vzdelanie, resp. nižšie učňovské vzdelanie, čo je v súlade s bývalými potrebami poľnohospodárskeho regiónu. Po reštrukturalizácii hospodárstva sa toto vzdelanie stalo málo konkurencieschopné, sťažujúc tak postavenie obyvateľstva na trhu práce. Priamo v obci nie sú možnosti pre celoživotné vzdelávanie vytvorené, v okolitých centrálnych obciach sú tieto možnosti obmedzené. Obyvatelia využívajú zväčša rôzne kurzy ponúkané úradmi práce.

2.4.7.3 Sociálna a zdravotná starostlivosť

Obec má spracovaný Komunitný plán sociálnych služieb 2023 - 2030. Základným cieľom samosprávy Obce Lentvora je skvalitnenie životnej úrovne obyvateľov a vytvorenie podmienok na plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj ako aj na zlepšenie medziľudských vzťahov.

Obec Lehôtka zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne činnosti:
- *posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu* – výkon samosprávy vyplývajúci z §34 a 41 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb.

o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
- *základné sociálne poradenstvo* – v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom, ktorí potrebujú pomoc a podporu v rôznych nepriaznivých sociálnych situáciách
- *výkon osobitného príjemcu prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku* – činnosť je vykonávaná v spolupráci s ÚPSVaR v Lučenci,
- *výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi* – činnosť je vykonávaná v spolupráci s ÚPSVaR v Lučenci,
- *poskytovanie finančnej podpory odkázaným,*
- *utvára podmienky na podporu komunitného života,*
- *zabezpečuje terénnu opatrovateľskú službu,*
- *v prípade potreby zabezpečuje stravovanie odkázaných.*

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnej alebo zdravotnej starostlivosti, občania majú možnosť využívať tieto služby najmä v meste Lučenec. Obec nemá v súčasnosti zdravotnícke stredisko, ani žiadne privátne alebo štátne ordinácie lekárov. Zdravotnícku starostlivosť zabezpečuje v okrese Nemocnica s poliklinikou v Lučenci. Všeobecný lekár prvého kontaktu sa nachádza v obci Halič a tiež v Lučenci, niektorí odborní lekári (gynekológ, zubár) pre väčšinu obyvateľov obce a lekáreň sa nachádzajú v meste Lučenec a v obci Halič.

2.4.7.4 Služby

V obci sa nenachádza obchod ani iné služby. Obyvatelia sú zasobovaný základnými potravinami ambulantným predajom. Časť obyvateľstva však dochádza za prácou do väčších obcí alebo Lučenca, kde si pravidelne robievajú väčšie nákupy. V Lentvore sa nachádza cintorín.
Ostatné služby sú k dispozícii v meste Lučenec (27km).

2.4.7.5 Kultúra a šport

Kultúra v obci je samozrejmou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.
Organizátor kultúrnych akcií je len Obec. Na uskutočnenie kultúrnych akcií v obci je k dispozícii obyvateľom kultúrny dom s kapacitou 80 osôb. Budova prešla rekonštrukciou – výmena strešnej krytiny a čiastkovou rekonštrukcie interiéru. Kultúrny dom sa využíva na organizáciu rôznych verejných spoločenských podujatí ako aj rodinných osláv.

Pravidelné kultúrne podujatia v obci:

- Mikulášsky večierok –december

V budúcnosti obec plánuje oživiť tradície a s tým usporiadúvať rôzne obecné akcie.

Šport
V obci sa nenachádza žiadne športové ihrisko. Vhodné podmienky pre rekreačný šport poskytuje okolitá príroda, bez známok znečistenia. Poskytuje možnosti pre kratšie i dlhšie prechádzky, pre beh a cyklistiku.

2.4.7.6 Bývanie

V obci Lentvora sa nachádza 41 domov, z toho 38 rodinných domov. 35 domov je vo vlastníctve fyzických osôb. Domov s vodovodnou prípojkou je 30. V obci je 16 obnovených domov. Bytový fond je celkovo zastaralý. Najviac domov bolo postavených v období 1946 – 1960. V Lentvore je 18 domov využívaných ako chalupy.

2.4.7.7 Ochrana a bezpečnosť

Obec nemá zriadenú obecnú políciu a nemá tu zastúpenie ani štátna polícia. Lentvora nemá zriadený dobrovoľný hasičský zbor. V prípade potreby je nutné privolať Hasičský záchranný zbor z Lučenca, prípadne dobrovoľné hasičské zbory z okolitých väčších obcí.
Verejné osvetlenie v obci bolo zrekonštruované pred viacerými rokmi a je potrebné pre zníženie energetických výdavkov vykonať jeho rekonštrukciu. Počet svetelných bodov je vyhovujúci. Kamerový systém v obci nie je vybudovaný.
Lentvora je vidiecka oblasť mimo hlavných dopravných tepien, preto je tu nízka frekvencia automobilovej dopravy. V obci sa nenachádzajú chodníky.

Civilná ochrana

Civilná ochrana je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov Obecný úrad v Lentvore informuje verejnosť ako sa správať v prípade vzniku mimoriadnej udalosti prostredníctvom miestneho verejného rozhlasu a webovej stránky obce.

2.4.8 Technická infraštruktúra

2.4.8.1 Doprava a cesty

Širšie vzťahy obce Lentvora sú podmienené dopravnými väzbami na sídelnú štruktúru Banskobystrického kraja. Základným druhom dopravy je cestná. Obcou Lentvora neprechádza významná cestná komunikácia. V cestnej doprave je pripojenie riešeného územia na hlavnú cestnú sieť zabezpečené cestami III. triedy k Európskej ceste E58 SR/A – Bratislava – Nitra – Zvolen – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice – Michalovce – štátna hranica SR/UA. Vo fáze výstavby je rýchlostná cesta R2, úsek Zvolen – Lovinobaňa - Tomášovce. Miestne komunikácie tiež vyžadujú rekonštrukciu.

Obec je dostupná verejnou autobusovou dopravou, nachádzajú sa tu jedna autobusová zastávka. Cez obec nevedie železničná trať. Najbližšia železničná zastávka je v Lučenci (27 km). Pre výhodnejšie autobusové spojenie občania obce radšej využívajú železničnú stanicu Lučenec a priamo sa napoja na významný železničný ťah „Bratislava – Zvolen – Lučenec – Košice“. Najbližšie letisko je Sliač, Budapešť a Košice. Najmä na športové účely je využívané blízke letisko Boľkovce.

2.4.8.2 Voda, kanalizácia a plyn

Širšie územie obce Lentvora spadá do povodia horného Ipľa.

V obci sa nachádza verejný vodovod, ľudia však využívajú aj vodu z vlastných studní najmä na závlahu. Kvalita vody v studniach je priemerná. V obci nie je dostupná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, či malé domové čistiarne. V obci je veľa žúmp a septikov, ktoré sa pravidelne vyvážajú cisternou. Tento nedostatok je limitujúcim faktorom ďalšieho ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Jednou z prioritných úloh obce bude vybudovanie kanalizácie a ČOV.

Obec nie je plynofikovaná. Obyvatelia na vykurovanie využívajú najmä pevné palivo, čo postupne zaťažuje životné prostredie.

2.4.8.3 Elektrická energia, osvetlenie a rozhlas

Konfigurácia a počet distribučných trafostaníc vyhovuje pre súčasný stav. Sekundárna sieť je zrekonštruovaná, rozvody sú vedené trasou na betónových stĺpoch, v malých úsekoch (prípojky k domom) sú vybudované aj káblové rozvody. Najväčší odberateľ: bytové domy, objekty občianskej vybavenosti.

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v priestoroch obecného úradu. Rozvody obecného rozhlasu nie sú. Amplióny sú umiestnené na budove obecného úradu a nasmerované na tri rôzne strany.

2.4.8.4 Informačná spoločnosť a telekomunikácie

V obci je dostupná pevná sieť i mobilné telefónne siete. Tak isto je dostupný mikrovlnný internet a širokopásmový internet, ktorý je poskytovaný komerčnými poskytovateľmi a lokálnymi poskytovateľmi.
Obyvateľom obce sú informácie poskytované prostredníctvom obecného rozhlasu, webovej stránky obce a informačnej tabule.

2.4.9 Environmentálna infraštruktúra

2.4.9.1 Nakladanie s odpadmi

Za nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá v súlade so zákonom o odpadoch obec. Lentvora si nastavili systém zberu a nakladania s komunálnymi odpadmi, nakoľko najlepšie poznajú miestne pomery a všetky podrobnosti zavedeného systému zberu. Nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom v obci Lehôtka upravuje Všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Lentvora.

V obci nie je zavedený množstvový zber komunálnych odpadov. Ročný poplatok pre fyzické osoby je 12 eur a pre chalupárov je 20 euro na domácnosť. Zber KO v obci vykonáva na základe zmluvy spoločnosť Meposs.r.o., podľa vopred pripraveného harmonogramu. 1-krát v mesiaci vykonáva zber triedených zložiek komunálneho odpadu (plasty, sklo, papier). Ďalej sa vykonáva triedený zber elektroodpadu, kovov a šatstva.

Tabuľka č. 14.: Úroveň triedenia komunálnych odpadov v obci

	2022	2023	2024
Miera triedenia komunálneho odpadu	24,60	31,33	32,26

Zdroj: OÚ Lentvora

2.4.9.2 Zeleň a verejné priestranstvá

Zeleň je jednou z najhlavnejších potenciálov vidieka. Dodáva prostrediu atraktivitu a odlišuje ju od mesta. Ochrana životného prostredia, ale aj zveľaďovanie a skrášľovanie obce s ohľadom na šetrné využívanie verejných priestranstiev je jednou z priorít Lentvory. Obec priebežne verejnú zeleň dopĺňa a zabezpečuje základnú starostlivosť o ňu.
Územie obce sa nachádza mimo ohrozených oblastí Slovenska z hľadiska narušenia životného prostredia. V blízkosti obce sa nachádzajú menšie zdroje znečistenia, predovšetkým sa objavujú rôzne čierne skládky, ktoré obec priebežne odstraňuje.

2.4.9.3 Kvalita ovzdušia a hluk

V obci nie sú žiadne významné zdroje znečistenia. Najproblematickejším faktorom ohrozujúcim kvalitu ovzdušia je kúrenie pevným palivom. Obec nepatrí do žiadnej vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia.

2.4.10 Manažment a správa obce

Obecné zastupiteľstvo má 3 poslancov. Obec vykonáva samosprávu v zmysle zákona NR SR č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení. Obec Lentvora nemá zriadené komisie pri Obecnom zastupiteľstve.

Verejné služby v kompetencii obce Lentvora sú poskytované na zmluvnom základe: SSE, a.s. dodáva elektrickú energiu. Zber tuhého komunálneho odpadu zabezpečuje Mepos, s.r.o. Množstvo služieb zabezpečuje obec svojpomocne. Nevyhnutné služby spojené so zimnou údržbou a údržbou verejnej zelene obec zabezpečuje čiastočne samostatne.

Personálne kapacity obecného úradu (zamestnanci):

- celkový počet zamestnancov obce na pracovnú zmluvu – 1 (starosta obce)

2.5 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

- Klimatické zmeny.
- Negatívne zmeny v životnom štýle.
- Hospodárske a spoločenské dopady dlhodobej pandemickej situácie.
- Slabá podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie.
- Nedostatok a nedostupnosť (administratívne a byrokratické bariéry) finančných zdrojov na rozvojové zámery obce.
- Trend presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnejšou polohou a dobrou dostupnosťou.
- Banskobystrický kraj patrí dlhodobo medzi kraje s najväčšou nezamestnanosťou a Lučenec je zaradený medzi najmenej rozvinuté okresy.

2.5.1 Výsledky dotazníkového prieskumu

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 6 obyvateľov obce, všetky dotazníky boli doručené fyzicky, elektronicky nebol vyplnený žiaden. Vzhľadom na nízku výpovednú hodnotu takéhoto malého množstva názorov, nie je relevantné podrobnejšie vyhodnotenie dotazníkového prieskumu. Zúčastnení boli rôznych vekových kategórií od 20 – viac ako 64 rokov. Za zmienku stojí to, že všetci sa zhodli na prioritách technickej infraštruktúry, ktoré v obci Lentvora chýbajú: kanalizácia, chodníky a plynofikácia. Kvalitu života v obci ohodnotili ako dobrú a plánujú ostať bývať v obci. Dôvodom je pokojný život na vidieku a lokálpatriotizmus.

2.6 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Silné stránky	Slabé stránky
- vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku - členstvo v Mikroregióne Nvohradské podzámčie - existencia verejného vodovodu - funkčná webová stránka obce - neznečistené životné prostredie - čistá a upravená obec - možnosti turizmu	- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, málo kvalifikovaných ľudí - neochota vzdelávať sa - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva - žiadne skúsenosti obyvateľstva s podnikaním - zlá ekonomická situácia Obce - vysoké náklady na prípravu projektov (projektová dokumentácia) - slabo rozvinuté občianske a komunitné aktivity - chýbajúci klub dôchodcov - problematická marginalizovaná rómska komunita: analfabetizmus, kriminalita, žiadna motivácia pracovať, strata kultúrnej identity - absentujúci kamerový systém - chýbajú mimoškolské aktivity - chýbajúce chodníky - chýbajúca infraštruktúra pre šport - chýba komplexná územno-plánovacia dokumentácia obce - chýbajúca kanalizácia, ČOV, plynovod - nedostatočná miera triedenia odpadu - existencia nelegálnych skládok.
Príležitosti	**Ohrozenia**
- existencia vhodných podmienok pre rozvoj poľnohospodárstva - rozvoj služieb (potraviny) - existencia MRK a s tým spojená možnosť lepšieho využívania externých finančných zdrojov - členstvo v Mikroregióne Novohradské podzámčie - rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov - realizácia obecnej kanalizácie, ČOV, - zvýšenie množstva triedeného komunálneho odpadu - rekonštrukcia verejných budov - zriadenie klubu dôchodcov - zvýšenie bezpečnosti v obci zavedením kamerového systému - oživenie kultúrneho a spoločenského života	- nepriaznivá politicko-ekonomická situácia v súvislosti s pandémiou a vojnou na Ukrajine - komplikované vzťahy so štátnymi inštitúciami (voda, energetika, policajti, cestári) - budúcnosť MRK a jej odkázanosť na sociálnu starostlivosť - vysoká miera byrokracie pri využívanie cudzích verejných zdrojov (EÚ, štátne zdroje,...) - narastajúca migrácia obyvateľstva za prácou mimo obce a mimo región - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry ako aj verejných budov

- budovanie funkčných partnerstiev v rámci regiónu	- negatívne dopady klimatických zmien na poľnohospodárstvo, ale aj život obyvateľov - nedostatok investičného kapitálu

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Zo záverov SWOT analýzy vyplynulo, že obec Lentvora je typ podniku, v ktorom prevládajú slabé stránky nad silnými, avšak príležitosti nad hrozbami. Aby samospráva využila otvárajúce sa príležitosti, na ktorých zvládnutie nemá dostatok vnútorných schopností, mala by sa snažiť postupne zosilňovať svoju pozíciu a odstrániť nedostatky. Odporúča sa **stratégia spojenectva**, ktorá umožní zväčšiť vnútornú silu a podieľať sa na príležitosti so spoľahlivým spojencom. Cieľom je využitie príležitostí k odstráneniu alebo zmierneniu slabých stránok.

2.7 Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Benchmarking môže pomôcť samosprávam ako podklad pre efektívne zabezpečovanie komunálnych služieb, navrhovanie a analyzovanie zmien v alokovaní financií, čo by v značnej miere pomohlo obciam efektívnejšie a rozumnejšie využívať verejné zdroje. Obce by mali zaviesť systém pravidelného hodnotenia a porovnávania ceny, výkonov a kvality poskytovaných komunálnych služieb a výdavkov spojených so zabezpečovaním verejných služieb, čo v sebe zahŕňa aj spomínaný benchmarking, ktorý preberá skúsenosti zo súkromného sektora. Uvedená analýza môže pomôcť zorientovať sa predstaviteľom samosprávy v objektívnom stanovení nákladov na verejné služby, ktoré samospráva zo zákona poskytuje. V blízkom okolí obce Lentvora a sa nachádzajú viaceré samosprávy, s ktorými môže obec spolupracovať v zmysle uvedenej analýzy.

2.8 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Disparity predstavujú rozdielnosť a nerovnosť znakov, javov alebo procesov, ktoré majú územné umiestnenie. V ich dôsledku dochádza k nerovnomernému rozvoju v regiónoch.

Pozitívne disparity – konkurenčná výhoda obce

- neznečistená príroda
- relatívne lacné bývanie
- pekné vidiecke prostredie

Negatívne disparity – nevýhody obce

- nevyhovujúci technický stav niektorých prvkov infraštruktúry
- poloha mimo hlavných dopravných tepien
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva

2.9 Strom výziev a problémov

Príčina ***Problém*** ***Dôsledok***

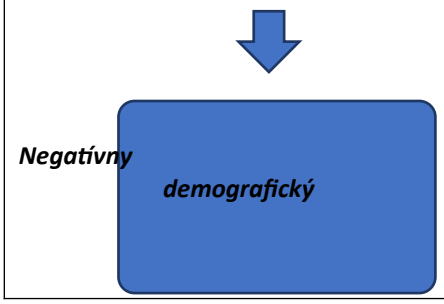

3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

3.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia rozvoja:
Obec Lentvora sa stane atraktívnym vidieckym sídlom s kvalitnou infraštruktúrou a zachovaným životným prostredím.

***Hlavný cieľ*:** Vytvoriť úspešnú a príťažlivú obec nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov v podobe upravenej, čistej a zaujímavej lokality pre bývanie a trávenie voľného času, obec s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a kvalitným životným prostredím umožňujúcim rozvoj cestovného ruchu v zmysle zásad trvalo udržateľného rozvoja.

3.2 Štruktúra priorít a ich väzby

Hlavný cieľ bude napĺňaný prostredníctvom realizácie špecifických cieľov združených do 6 oblastí (priorít), ktoré sú rovnocenné:

Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry
Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov
Priorita 3: Ochrana a tvorba životného prostredia
Priorita 4: Podpora turizmu a cestovného ruchu
Priorita 5: Podpora propagácie a informovanosti
Priorita 6: Sociálno- ekonomický rozvoj obce

V týchto prioritných oblastiach bude obec vytvárať podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja a rešpektovaním strategických cieľov VÚC –BBSK. V prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila prioritné oblasti, strategické a špecifické ciele a navrhla opatrenia (aktivity), ktorými tieto ciele chce dosiahnuť.

3.3 Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

1. BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry
1.1.1 Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu
1.1.2 Rekonštrukcia miestneho cintorína
1.1.3 Vybudovanie parku, lavičiek

1.2 Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry
1.2.1 Vybudovanie verejnej ČOV
1.2.2 Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií
1.2.3 Zavedenie kamerového systému

2. ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1 Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci
2.1.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
2.1.2 Podpora tradícií

3. OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

3.1 Podpora ochrany životného prostredia v obci
3.1.1 Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu

3.2 Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci
3.2.1 Výsadba a ochrana zelene
3.2.2 Vybudovanie oddychových zón

4. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

4.1 Budovanie turistickej infraštruktúry a služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu
4.1.1 Rozvoj turistiky a vyznačenie novej turistickej trasy

5. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

5.1 Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi
5.1.1 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

5.2 Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce
5.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov

6. PRIORITA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

6.1. Podpora začleňovania rómskej komunity do života väčšinovej spoločnosti
6.1.1 Zvyšovanie socializácie rómskeho etnika prostredníctvom práce s rodinami, poradenstva, kurzov a voľnočasových aktivít.

3.3.2. Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je o. i. podpora podnikania na území obce a podpora zamestnanosti. Tu má však samospráva obmedzené možnosti vzhľadom na ročný rozpočet tak malej obce akou je Lentvora a vzhľadom na ekonomické ukazovatele finančnej situácie Obce Lentvora. Preto, aby sa Obec mohla uchádzať o granty a príspevky z fondov EU je nutné, aby zlepšila svoju finančnú situáciu.
Významným prvkom kvality života v obci je jej technická vybavenosť. Hlavnou úlohou samosprávy v Lentvore je v tomto kontexte realizácia novej výstavby kanalizácie a ČOV, čo predstavuje najväčšiu budúcu investíciu obce. Vzhľadom na počet narodených detí v obci je dôležité budovanie drobnej infraštruktúry pre trávenie voľného času rodín s deťmi (detské ihrisko, oddychová zóna). Ďalej obec identifikovala potrebu nasledovných investícií: rekonštrukcia oplotenia cintorína, zlepšenie bezpečnosti v obci vybudovaním kamerového systému. Atraktivite obce by pomohlo vybudovania plánovanej oddychovej zóny.
Obec bude odkázaná na pomoc štátu a čerpanie eurofondov, preto je nutné byť pripravený na výzvy. Súčasťou tejto príprava je zabezpečenie projektovej dokumentácie pre investičné zámery. Obec Lentvora plánuje okrem vyššie spomínaných investícií rekonštrukciu obecného úradua niektorých miestnych komunikácií, ktoré v súčasnosti nespĺňajú technické požiadavky.

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Obec Lentvora dlhé roky stagnovala. Prakticky sa tu neuskutočňovali žiadne podujatia a akcie. Obec sa nachádza v esteticky lákavej lokalite a zároveň sa zachovali zmienky o tradíciách v obci preto obec plánuje realizovať rôzne kultúrno-spoločenské aktivity a tiež oživiť tradície v súlade s aktuálnymi a budúcimi výzvami.

3. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z Programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody. Obec Lentvora bude podporovať aktivity zamerané najmä na predchádzanie vzniku komunálneho odpadu ako aj na aktivity zacielené na jeho ďalšie zhodnocovanie.
Samosprávy zohrávajú v riešení klimatickej zmeny a v zelenej transformácii kľúčovú úlohu. Sú jedným z dôležitých aktérov pri plnení cieľov EÚ v oblasti klimatických politík a manažovania udržateľnej budúcnosti pre život celej spoločnosti. Na to, aby boli pri hľadaní a implementácii environmentálnych stratégií úspešné, potrebujú spolupracovať so všetkými relevantnými partnermi – s odborníkmi, tretím sektorom, občanmi, s firmami a so štátom. Ich záujmom by mala byť motivácia obyvateľov podieľať sa na zmenách, ktoré povedú k udržateľnému, bezpečnejšiemu a zdravšiemu prostrediu vo svojom okolí. Výsadba zelene a starostlivosť o zelené verejné priestranstvá v obciach a mestách je kľúčové, pretože tieto pôsobia ako prirodzený atmosférický filter, prispievajú k znižovaniu celkového znečistenia ovzdušia a úrovne smogu. V neposlednom rade zachytávajú vodu v krajine, pozitívne vplývajú na celkový krajinný obraz obce a prispievajú k ekologickej stabilite územia.

4. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

Obec Lentvora sa nachádza v esteticky zaujímavom prostredí vzdialená od mesta 27 km. Zasadená je do prostredia lesov a lúk s množstvom živočíchov. Je turisticky lákavou oblasťou. Na vrchu Lysec v katastri obce sú pozostatky hradiska kyjatickej kultúry. Je lákavou tiež pre ďalší archeologický výskum. Zároveň cez ňu vedú turistické trasy. Vzhľadom na jej prírodné a historická bohatstvo je dôležité aby sa pracovalo na ďalšom rozvoji turizmu a cestovného ruchu. Obec nedisponuje dostatkom financií a preto sa bude musieť spoľahnúť na zdroje z dotácií aby mohla turistom spríjemniť

a skvalitniť návštevu obce a jej okolia dostatočnými informačnými a inými službami.

5. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

Nakoľko obec má z hľadiska súčasnosti ale i histórie dostatok informácií, ktoré slúžia pre miestnych obyvateľov i turistov je dôležité, aby tieto informácie boli správne distribuované. Je potreba, aby miestni obyvatelia boli o súčasnom dianí informovaní i prostredníctvom tlačených zdrojov. Tiež je dôležité, aby vzrástla informovanosť o samotnej obci nakoľko mnohí obyvatelia okresu nevedia, kde sa obec nachádza a čo dokáže ponúknuť pre jej návštevníkov. V obci chýbajú informačné tabule.

6. PRIORITA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Jedným z definovaných cieľov stratégie obce Lentvora je vytvorenie zdravej a silnej komunity. Obnovenie stretávania sa obyvateľov a vytvorenie zázemia pre komunitný život nutné a žiadúce.

V obci je zastúpené rómske obyvateľstvo, čo prináša so sebou viac rodín – viac obyvateľov so sociálnymi, ekonomickými problémami a bežne sa stretávame u týchto občanov aj s negatívnymi sociálnymi a spoločenskými javmi. Je potrebné zlepšiť situáciu obyvateľov MRK v oblasti sociálnych determinantov zdravia. Obec snaží obyvateľov MRK integrovať a pripravuje aj iné nástroje a opatrenia na utuženie a rozvoj miestnej komunity a riešenie jej problémov v oblasti sociálnej, zdravotnej a v oblasti vzdelávania.

1. BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita	**1.1.1 Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu**				
Zdôvodnenie	Rekonštrukcia a obnova obecného úradu nakoľko je budova v zhoršenom technickom stave . Obnova je doležitá z hľadiska efektívneho poskytovania služieb obyvateľom i širokej verejnosti.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizované priestory obecného úradu, plocha, objem, úspora energii, obstaranie vybavenia, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita	**1.1.2 Rekonštrukcia miestneho cintorína**				
Zdôvodnenie	Rekonštrukcia miestneho cintorína. Oplotenie pozemku, lavičky a smetné koše v priestoroch miestneho cintorína pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X

Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory cintorína, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita	**1.1.3 Vybudovanie parku, lavičiek**				
Zdôvodnenie	Vybudovanie parku a lavičiek pre potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných miestneho parku a lavičiek v správe obce.				

1.2 Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita	**1.2.1 Vybudovanie verejnej ČOV**				
Zdôvodnenie	Vybudovanie verejnej ČOV – čistiareň odpadových vôd pre potreby úpravy odpadovej vody, ktorá bude zodpovedať hygiene a štandardom pre jej spracovanie a kolobeh.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X

Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejnej ČOV, výkonnosť, množstvo prečistenia odpadových vôd, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita	**1.2.2 Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií**				
Zdôvodnenie	Budovanie, rekonštrukcie miestnych komunikácií v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita	**1.2.3 Zavedenie kamerového systému**				
Zdôvodnenie	Zavedenie kamerového systému v správe obci pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				

Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1 Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita	**2.1.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí**				
Zdôvodnenie	Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí. Podpora kultúrno spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regióne, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita	**2.1.2 Podpora tradícií**				
Zdôvodnenie	Podpora tradícií a aktivizácie pre rozvoj tradície obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				

Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych tradičných podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.

3.PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

3.1 Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita	**3.1.1 Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu**				
Zdôvodnenie	Skvalitnenie zberu a triedenia odpadu na jeho následné zneškodňovanie alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X		X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

3.2 Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita	**3.2.1 Výsadba a ochrana zelene**				
Zdôvodnenie	Budovanie parčíkov a výsadba zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				

Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, a pod.

Aktivita	**3.2.2 Vybudovanie oddychových zón**				
Zdôvodnenie	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov. V obci takéto zóny absentujú.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, a pod.				

4. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

4.1 Budovanie turistickej infraštruktúry a služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivita	**4.1.1 Rozvoj turistiky a vyznačenie novej turistickej trasy**				
Zdôvodnenie	Rozvoj turistiky pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov v obci a okolí, prezentácia a ponuka vidieckeho turizmu				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X		X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				

Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoby z oblasti turizmu a cestovného ruchu, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev, a pod. Počet vytvorených služieb turistiky v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb, a pod.

5. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

5.1 Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita	**5.1.1Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov**				
Zdôvodnenie	Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov (tlačených, elektronických), a pod.				

5.2 Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita	**5.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov**				
Zdôvodnenie	Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				

Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačených, elektronických), a pod.

6. PRIORITA SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

6.1. Podpora začleňovania rómskej komunity do života väčšinovej spoločnosti

Aktivita	**6.1.1 Zvyšovanie socializácie rómskeho etnika prostredníctvom práce s rodinami, poradenstva, kurzov a voľnočasových aktivít.**				
Zdôvodnenie	Poskytovanie poradenských a iných aktivít pre rómske etnikum v obci za účelom za-členenia sa do diania obce, spoločnosti.				
Predpokladané zdroje financovania:	**Prostriedky z rozpočtu obce**	**Prostriedky z rozpočtu VÚC**	**Dotácie štátu a iné**	**Prostriedky EŠIF**	**Plán obnovy a odolnosti**
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	podľa projektových a dotačných výziev				
Predpokladaný termín aktivity:	2025-2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kontrolné orgány obce , osoby zapojené do projektov				
Indikátory plnenia:	Zrealizované aktivity v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výziev.				

3.4 Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Návrh jedného zo štyroch prístupov (ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva a stratégie úniku) je výstupom SWOT analýzy. Spravidla je strategický prístup kombináciou viacerých dimenzií stratégie. Stratégia môže byť v tomto zmysle založená na maximalizácii využitia vnútorných zdrojov (ako sú fyzické, nefyzické, alebo organizačné schopnosti, dopyt, jedinečnosť/nahraditeľnosť, vhodnosť, trvácnosť), na využití spolupráce a deľby práce medzi partnerov, na zabezpečení udržateľnosti budovaním robustnosti, resp. rozvojom adaptačných schopností a flexibility v dynamicky sa meniacich a ťažko predvídateľných podmienkach, na priorite uspokojovania dopytu, či na využití najnovších poznatkov, prístupov a technológií. V súčasnosti sa v rámci rôznych prístupov presadzujú integrované prístupy.

4 PLÁN MONITOROVANIA

4.2 4.1. Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v Programe rozvoja obce. Koordinátorom monitorovania je starosta obce. Úlohou koordinátora bude poslať jedenkrát ročne podkladové materiály a monitorovaciu správu vrátane vyhodnotenia merateľných ukazovateľov všetkým členom monitorovacieho výboru (v prípade obce Lentvora Obecnému zastupiteľstvu).

Výstupom bude monitorovacia správa obsahujúca návrh opatrení a aktualizácie PHRSR. Táto bude schvaľovaná obecným zastupiteľstvom. Opatrenia a aktualizácie schválené zastupiteľstvom sa stanú súčasťou Programu rozvoja obce.

Zákon 309/2014 Z. z. upravuje povinnosť obce predkladať Banskobystrickému samosprávnemu kraju správy o plnení Programu rozvoja obce – do 31. 5.

Názov indikátora/ míľnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Počet zrealizovaných projektov/nástrojov	*Evidencia obce*	*31.12. v každom roku platnosti*	*Obec*	*Starosta obce*

Miera plnenia ukazovateľov	*Evidencia obce*	*31.12. v každom roku platnosti*	*Obec*	*Starosta obce*
Výška preinvestovaných prostriedkov do nástrojov a opatrení	*Evidencia obce*	*31.12. v každom roku platnosti*	*Obec*	*Starosta obce*

4.1. Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PHSR

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PRO a Výbor pre PRO by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PRO a navrhli by sa ďalšie kroky. •

• Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

• Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

• Monitorovacie správy

Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

• Realizácia monitorovania

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne doplňované štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

Spôsob monitorovania

Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PRO. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PRO.

Vyhodnotenie a modifikovanie

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti..Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO. Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Tento návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

Plán priebežných hodnotení

Typ hodnotenia	Časový harmo-nogram	Dôvod vykonania
Strategické hodnotenie	2027-každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne	priebežne	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet komisií, poslancov, občanov, ap.
Tematické	ročne	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok
Mimoriadne	podľa potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, kontrola
Hodnotenie celého PHSR /jeho časti	2030	Zhodnotenie dosiahnutých stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

5.PLÁN VYUŽITIA/AKTIVIZÁCIE ZDROJOV

Pre väčšinu zámerov uvádzaných v rámci dokumentu PHSR nie je v súčasnosti možné vyčísliť výšku nákladov, resp. výdavkov, ktoré by si vyžadovala ich príprava a realizácia (Obec bez prípravnej fázy jednotlivých zámerov nie je schopná kvalifikovane odhadnúť výšku nákladov/výdavkov týchto zámerov). Finančný plán preto neuvádza predpokladanú výšku výdavkov na realizáciu jednotlivých zámerov. Obec Lentvora plánuje na svoje aktivity využiť vlastné zdroje z obecného rozpočtu v kombinácii s možnosťami financovania zo štrukturálnych fondov, fondov Európskej únie a štátnych fondov. Potrebné je uviesť, že vzhľadom na súčasnú finančnú situáciu má obec veľmi malé možnosti financovania z vlastného rozpočtu a preto je odkázaná na iné zdroje finančného zabezpečenia.

Zdroje finančného zabezpečenia*:

a. Verejné zdroje:
- štátny rozpočet,
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC),
- rozpočet obce.

b. Iné zdroje:
- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

c. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia − finančné prostriedky z Európskej únie (Programové obdobie 2021-2027, Operačný program Slovensko)

6.RIADENIE IMPLEMENTÁCIE

V systéme riadenia implementácie PHRSR musí byť predovšetkým presne definovaná úloha jednotlivých subjektov zapojených do realizácie PHRSR, ako aj pravidlá a procesy riadenia implementácie stratégie. V základnej riadiacej štruktúre implementácie stratégie sú diferencované orgány s riadiacou, výkonnou a kontrolnou funkciou. Jednotlivým orgánom riadiacej štruktúry je stanovená ich úloha, právomoci a zodpovednosti. V rámci riadiacej štruktúry implementácie PHRSR využívajú štruktúry spolupráce, ktoré sa osvedčili vo fáze tvorby PHRSR, aby sa zabezpečila kontinuita strategického plánovania.

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	**Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR**
Zastupiteľstvo	Schvaľovanie PHRSR, prehodnocovanie potreby jeho aktualizácie, monitoring, tvorba projektových zámerov
Iné stále orgány, kontroly, riadenia a koordinácie v území	Kontrolór obce – kontrola plnenia cieľov, kontrola súladu rozpočtu s PHRSR Lentvora

Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	**Členovia a ich funkcie**	**Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR**	**Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov**
Riadiaci výbor	Starosta a obecné zastupiteľstvo	Rozhoduje, presadzuje, zadáva úlohy, lobuje smerom k nadriadeným orgánom a zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie plánu	Zasadá minimálne 1 krát štvrťročne. Každý člen by mal mať kompetenciu prijať rozhodnutie a mal by zohrávať významnú úlohu v živote obce tak, aby mohol intervenovať pri realizácii a riešiť vznikajúce problémy.
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	**Členovia a ich funkcie**	**Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR**	**Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov**
Tím pre koordináciu implementácie	Starosta obce, Obecný úrad Lentvora – administratíva	Podieľajú sa na realizácii jednotlivých nástrojov a monitoringu PHRSR. Spracujú hodnotiacu správu. Poskytujú technickú a administratívnu podporu procesom.	Podporná štruktúra pre ostatné štruktúry v procese prípravy a realizácie PHRSR. Dodáva informácie pre potreby implementácie a hodnotenia PHRSR.

7. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE ZO SPRACOVANIA PHRSR

7.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Program rozvoja obce je program na najnižšom stupni verejnej správy, preto z neho nevyplývajú žiadne odporúčania na nižšie úrovne strategického riadenia

Pri spracovaní PHRSR Lentvora sa vychádzalo zo strategických dokumentov na nadradených úrovniach, ktoré boli zohľadnené. Žiadame, aby sa pri aktualizácii strategických dokumentov prihliadalo na prijaté PHRSR na najnižších úrovniach, nakoľko tieto sú ľuďom najbližšie.

7.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

a. *Obecný úrad Lentvora – výkonný orgán, administratívny orgán. Požaduje sa aby vytváral technické a administratívne zázemie pre implementáciu a monitoring PHRSR*
b. *Aktívni občania - konzultačný a poradný orgán pri implementácii špecifických nástrojov PHRSR.*

Požaduje a očakáva sa podávanie pripomienok a návrhov k realizácii PHRSR počas jeho implementácie. Zároveň sa požaduje aktívny prístup pri realizácii jednotlivých nástrojov.

c. *Subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu v regióne – zapojené pri príprave a realizácii nástrojov v oblasti cestovného ruchu. Požaduje poradenstvo a spolupráca aj počas implementačnej fázy.*
d. *Rozvojové a konzultačné agentúry – konzultácia možností získania nenávratných zdrojov pre implementáciu nástrojov. Očakáva sa aktívna spolupráca a výmena informácií najmä v oblasti možností získavania nenávratných zdrojov.*
e. *Zamestnávatelia pôsobiaci v regióne – Očakáva sa najmä spolupráca pri implementácii nástrojov v oblasti zamestnanosti a podnikateľského prostredia.*
f. *Susedné obce z regiónu – Očakáva sa najmä spolupráca pri implementácii nástrojov s presahom územia (infraštruktúra, cestovný ruch)*
g. *Orgány štátnej správy a regionálnej samosprávy – Očakáva sa spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácií nástrojov. Očakáva sa tiež profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach.*

7.3. Záverečná správa

Program rozvoja obce Lentvora nie je statický, práve naopak ide o živý dokument. Jeho realizácia musí byť spoľahlivo sledovaná. Finančná neistota, ktorú obec prežíva sústreďuje prioritu na základné samosprávne funkcie, nechceme však, aby rozvojové a investičné priority stagnovali.

Pri aktualizáciách je dôležité, aby bolo zachované smerovanie načrtnuté v tomto dokumente, ktoré vzniklo na základe konsenzu s využitím zapojenia širokej verejnosti. V prípade, ak vznikne nová spoločenská potreba, objavia sa „nové projekty", mali by prejsť štandardizovanou procedúrou prípravy a pripomienkovania. Až následne by mali byť zaradené do aktualizovaného programu. Je na všetkých aktéroch podieľajúcich sa na plánovaní, aby prispeli svojim dielom k tomu, aby nástroje (projekty) v rámci jednotlivých prioritných oblastí boli zrealizované.

8. VYUŽITÉ LITERÁRNE ZDROJE A INÉ ZDROJE

Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja v. 1.0.4.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Lentvora 2023 - 2030

Štúdia uskutočniteľnosti trás k turistickým atraktivitám v regióne destinácie Turistický Novohrad a Podpoľanie

VÝROSTOVÁ, Eva, 2010. Regionálna ekonomika a rozvoj. Bratislava: IURAEdition. ISBN 978-80-8078-361-7

www.finstat.sk

www.oma.sk

https://obeclentvora.sk/

www.upsvr.gov.sk

https://zbgis.skgeodesy.sk/

http://datacube.statistics.sk/

www.statistics.sk

8. PRÍLOHY

1. Dotazník

Príloha č. 1

Vážení obyvatelia obce.

Obec Lentvora
Obecný úrad, Lentvora 61, 985 13 Ábelová

Obec Lentvora pripravuje program rozvoja obce (PHRSR) na nasledujúce programové obdobie 2025 – 2030. Ide o strategický rozvojový dokument, ktorý má byť nositeľom rozvojovej politiky obce a má vychádzať z predstáv jej vedenia a predstáv jej obyvateľov. Spracovaním PHRSR dáva obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov.

Obyvatelia obce majú možnosť zapojiť sa priamo so svojimi nápadmi do tvorby PHRSR a to prostredníctvom tohto anonymného dotazníka. Jeho cieľom je zmapovať Vaše potreby, názory a predstavy pre účely krajšieho a plnohodnotného života v obci.

Dotazník v elektronickej podobe nájdete na našej webovej stránke *www.obeclentvora.sk*. Pokiaľ chcete dotazník odovzdať v papierovej forme, urobte tak v podateľni obecného úradu najneskôr do 20.3.2025

Ďakujeme!

DOTAZNÍKOVÉ OTÁZKY

Odpovede označte ☒ vyberte vždy len jednu možnosť!

1. **Aký je Váš vek?**

☐ 15 – 19 rokov ☐ 20 – 29 rokov ☐ 30 – 39 rokov ☐ 40 – 49 rokov
☐ 50 – 59 rokov ☐ viac ako 60 rokov

2. **Ako dlho žijete v obci?**

☐ 0 -5 rokov ☐ 6 -10 rokov ☐11 – 20 rokov ☐ viac ako 20 rokov

3. **Aké je Vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie?**

☐ základné ☐ stredná škola bez maturity ☐stredná škola s maturitou
☐ vysokoškolské I. stupňa ☐ vysokoškolské II. stupňa ☐ vysokoškolské III.stupňa

4. **Aké je Vaše sociálne postavenie?**

☐ zamestnanec
☐ nezamestnaný
☐ nezamestnaný, ale zapojený do činností UPSVaR (aktivačné práce, malé obecné práce)
☐ podnikateľ / živnostník
☐ starobný dôchodca
☐ materská / rodičovská dovolenka
☐ študent
☐ iné .....

5. **Kde pracujete?**

☐ v obci ☐ dochádzam do susednej obce ..... ☐ dochádzam do mesta .....

6. **Aký je hlavný dôvod, prečo bývate v obci?**

☐ narodil/a som sa tu

☐ vyrastal/a som tu
☐ priženil / „privydala“ som sa sem
☐ pracujem tu
☐ mám rád / rada život na vidieku
☐ iné .....

7. Aké je zloženie Vašej domácnosti?

☐ jednotlivec ☐ obaja rodičia s dieťaťom / deťmi
☐ manželia bez detí, resp. deti sú dospelé a žijú inde ☐ viacgeneračná domácnosť

8. **Kde navštevuje Vaše dieťa jasle / škôlku / školu?** (ak nemáte deti, otázku preskočte)

☐ navštevuje zariadenie v obci ☐ dochádza do susednej obce
☐ dochádza do mesta ☐ býva na internáte

9. Akým spôsobom dochádzate Vy alebo Vaše dieťa do práce / školy?
(Odpovedajte, ak Vy alebo vaše dieťa musíte za prácou / školou dochádzať. Ak nemusíte, otázku preskočte)

☐ autom ☐ autobusom ☐vlakom ☐ iné

10. Ste spokojný s množstvom spojov, ktorými sa viete dostať z obce?

☐ Áno ☐ Nie, uveďte dôvod .....

11. **Aký prvok infraštruktúry Vám v obci chýba resp. je nejaký existujúci prvok dopravno-technickej infraštruktúry, ktorý potrebuje rekonštrukciu alebo je potrebné ho dobudovať?** (aj viaceré možnosti)

☐ kanalizácia ☐ vodovod ☐ elektrické siete ☐ plynofikácia
☐ telekomunikácie ☐ chodníky ☐ tepelné hospodárstvo
☐ odpadové hospodárstvo ☐ cestná sieť a dopravné systémy
☐ iné .....

12. Ste spokojný s občianskou vybavenosťou v obci?

☐ spokojný ☐ čiastočne spokojný ☐ nespokojný

13. Chýba Vám v obci nejaká služba za ktorou musíte často dochádzať? Ak áno, aká?

☐ Áno..... ☐ Nie

14. **Potreboval by nejaký člen Vašej rodiny sociálne služby priamo v obci? (Formou** domova dôchodcov, pomoc sociálneho pracovníka priamo doma a pod.)

☐ Áno..... ☐ Nie

15. Ste spokojný s dostupnosťou služieb všeobecného lekára v obci alebo v jej blízkom okolí?
☐ Áno ☐ Nie

16. Triedite odpad?
☐ Áno ☐ Nie

17. Ste dostatočne informovaný o dianí v obci?
☐ Áno ☐ Nie

18. **Akým spôsobom Vás obec informuje o dianí vo Vašej obci?** (aj viaceré možnosti)
☐ miestny rozhlas ☐ webová stránka ☐ miestne noviny

19. Trávite svoj voľný čas v obci? Ak áno, ako?
☐ Áno..... ☐ Nie

20. Je v obci dostatok možností pre voľnočasové aktivity pre deti?
☐ Áno ☐ Nie

21. Je v obci dostatok možností pre voľnočasové aktivity pre mládež?
☐ Áno ☐ Nie

22. Ako ste si zriadili internetové pripojenie?
☐ Od poskytovateľa, ktorý má svoju sieť priamo v obci ☐ od iného poskytovateľa

23. Keby ste mali ukázať novému návštevníkovi resp. obyvateľovi iného kraja/ okresu obec, kam by ste ho vzali?

.....

24. Aká je podľa Vás kvalita života v obci?
☐ Veľmi dobrá ☐ dobrá ☐ priemerná ☐ zlá

25. Plánujete ostať bývať v obci? Ak nie, čo by Vás presvedčilo ostať?
☐ Áno ☐ Nie .....

26. Máte nejaký podnikateľský zámer, ktorý by sa dal v obci realizovať? Ak áno, stručne ho popíšte.
☐ Áno ☐ Nie

.....
.....

27. Na ktoré 3 oblasti rozvoja obce by sa mala samospráva v budúcnosti sústrediť?
☐ vytvorenie lepších podmienok pre rodiny s deťmi

☐ dopravná infraštruktúra
☐ obnova a budovanie chodníkov
☐ informovanosť v obci
☐ kvalita služieb obecného úradu
☐ kultúrny a spoločenský život
☐ verejná zeleň
☐ odpadové hospodárstvo
☐ služby a občianska vybavenosť
☐ požiarna ochrana
☐ iné , špecifikovať .....

28. Priestor pre ďalšie návrhy na zlepšenie života v obci neobsiahnuté v otázkach:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ďakujeme za Vašu účasť.